

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 14C/119/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7510207104
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Adamčíková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2015:7510207104.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice-okolie sudkyňou JUDr. Ľubicou Adamčíkovou v právnej veci navrhovateľa: JUDr. P. Q., B. V. B. Č..XXX proti odporcovi: P. L. E., B. V. B., Š. Č..X, zast. spoločnosťou JELENČÍK a PARTNERI advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Doležalova 7, Bratislava, IČO: 47 245 042 o ochranu osobnosti takto

rozhodol:

Súd určuje, že verbálne prejavy odporcu poskytnuté televízií TA3 v reláciách s názvami: „Ministerka bude vysvetľovať“, „Žaloby sudcov o tisíce eur sú na mieste“, „Ministerstvo sa možno pokúsi vyrovnáť so sudcami“ vysielaných v dňoch 9.2.2010, 10.2.2010 a 11.2.2010 v súvislosti s antidiskriminačnými žalobami sudcov o tom, že žaloby sú nezákonné a nemorálne a boli podané závistlivými a chamtivými sudcami a X.. Q. je blízky spolupracovník X.. O. a X..X. a naozaj ide o organizovanú akciu, neoprávnene zasiahli do práva navrhovateľa na ochranu jeho občianskej cti a ľudskej dôstojnosti.

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 10 000,00 eur a nahradiť mu trovy konania vo výške 366,00 eur, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom zo dňa 7.6.2010 a zmeneným dňa 3.10.2013 domáhal určenia, že verbálne prejavy odporcu poskytnuté televízií TA3 v relácií s názvami „Ministerka bude vysvetľovať“, „Žaloby sudcov o tisíce eur sú na mieste“, „Ministerstvo sa možno pokúsi vyrovnáť so sudcami“ vysielaných v dňoch 9.2.2010, 10.2.2010 a 11.2.2010 v súvislosti s antidiskriminačnými žalobami sudcov o tom, že žaloby sú nezákonné a nemorálne a boli podané závistlivými a chamtivými sudcami a X.. Q. je blízky spolupracovník p. O. a p. X. a naozaj ide o organizovanú akciu, neoprávnene zasiahli do práva navrhovateľa na ochranu jeho občianskej cti a ľudskej dôstojnosti. Zároveň žiadal, aby bola odporcovi uložená povinnosť zaplatiť mu 10 000,00 eur a nahradiť trovy konania. Svoj návrh právne odôvodnil tým, že došlo k prekročeniu miery slobody prejavu odporcom neprípustným zásahom do práva navrhovateľa na ochranu osobnej cti (čl.19 Ústavy) ako aj ďalšieho základného ľudského práva na prístup súdu (čl.46 Ústavy) a zároveň poukázal na rozsiahlu judikatúru ústavných a najvyšších súdov SR a ČR.

Odporca neuznal nároky uplatňované navrhovateľom za dôvodné, žiadal návrh v celom rozsahu zamietnuť a zaviazal navrhovateľa na náhradu trov konania. Poukázal na to, že i výroky sú hodnotiacimi úsudkami, ktoré reagujú na významnú celospoločenskú tému a predstavujú subjektívne hodnotenie-kritiku personálneho stavu v justícii, čím je vylúčené vykonať skúšku ich pravdivosti. Zároveň požívajú zvýšenú mieru slobody prejavu, pretože obsahujú bežné spoločenské termíny bez použitia vulgarizmov a netýkajú sa jednotlivca, ale celej skupiny, ktorou sú verejní činitelia, ktorí majú zvýšený prah tolerancie pre kritiku a výroky boli prednesené politikom v ústnej forme, pričom nepriniesli do spoločenského vedomia žiadne nové témy ani nijaké skutkové tvrdenia.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením s prepismi predmetných televíznych relácií TA3 a záznamu na CD nosiči, ako aj reakciu verejnosti na internetových stránkach, ako aj ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Podľa tvrdenia navrhovateľa v televíznom vysielaní televízie TA3 dňa 9.2.2010 v hlavnom spravodajstve v relácií s názvom „Ministerka bude vysvetľovať“, odporca okrem iného uviedol, či súhlasí s nezákonnými a nemorálnymi žalobami sudcov... V uvedenej televízii dňa 10.2.2010 v hlavnom spravodajstve v relácií „Žaloby sudcov o tisíce eur sú na mieste“ uviedol okrem iného... koho p. O. zastupoval, voličov, ľudí, ktorí pracujú, alebo závistlivých a chamtivých sudcov? Dňa 11.2.2010 v uvedenej televízii v relácií „Ministerstvo sa možno pokúsi vyrovnať so sudcami“ okrem iného uviedol na adresu ministerky X.... obhajuje závistlivých a chamtivých kolegov... svojich sudcov obhajuje... sú nemorálne všetky žaloby... je to facka slušným ľuďom. V týchto televíznych reláciách odporca zároveň v tejto súvislosti oznámil aj priezvisko navrhovateľa, ako aj jeho funkčné zaradenie.

V relácií zaznelo aj nasledovné: Redaktor M.Linhardt uviedol: „L. E. tvrdí, že rezort ešte za ministrovania Š. O. nielenže proti žalobám nekonal, ale ich aj organizoval. Dôkazom má byť aj fakt, že jeden z členov súdnej rady poslal svojim kolegom návod, ako majú svoje žaloby zmeniť, aby uspeli“. Nasledovalo vyjadrenie L. E.Š. (poslanec NR SR - KDH) „pán Q. P.e člen súdnej rady, je blízky spolupracovník pána O. a pani X. a naozaj ide o organizovanú akciu“.

Navrhovateľ vo svojej výpovedi uviedol, že v tomto prípade došlo k zásahu do jeho práv v televíznom vysielaní výrokmi odporcu, ktorými označil výlučne menom a priezviskom navrhovateľa v tejto relácií, oznámil verejnosti, že spoločne s JUDr. O. a JUDr. X. organizovali podanie diskriminačných žalôb, pričom navrhovateľ tvrdí, že tento údaj je absolútne nepravdivý. Ďalším výrokom bolo označené podaných žalôb na súde za nezákonné a nemorálne a sudcov, teda aj samotného navrhovateľa, že ich motívom bola chamtivosť a závistlivosť. Ide teda v tomto prípade o stret viacerých Ústavou garantovaných práv. Ďalej uviedol, že rovnováha bola narušená, prevažuje tu právo navrhovateľa na prístup k súdu, pretože Ústava v čl.12 ods. 1 výslovne hovorí, že základné právo je neodňateľné, nezrušiteľné a v čl.12 ods. 4 konštatuje, že zakazuje sa spôsobenie akejkoľvek ujmy komukoľvek za realizáciu základného práva. Tým, že odporca označil tento úkon ako aj samotného navrhovateľa, že je nezákonný a nemorálny, vyslovil svoj právny názor. Odporca je osobou, ktorá je práva znalá, bol ministrom spravodlivosti, je poslancom, takže v zmysle nálezu Ústavného súdu ČR, ktorý si obsahovo osvojil aj Ústavný súd SR, keďže sa v ňom dovoľáva, je jednoznačne povedané, že vo vzťahu k osobám, ktoré sú ústavnými činiteľmi, v tomto prípade poslancom a osobou práva znalou, sa mu netoleruje, ak vysloví právny názor, ktorý nie je v súlade so zákonom.

Ďalej uviedol, že je presvedčený o tom, že odporca ako osoba označovaná za ústavného experta politickou stranou KDH a takto je vnímaná aj verejnosťou, mal vedomosť, že podľa judikatúry Ústavného súdu aj Európskeho súdu pre ľudské práva, je toto právo základné a nemôže byť v žiadnom prípade obmedzené. Nemôže byť prípustná ani kritika a táto kritika tu zaznela nie preto, že navrhovateľ ako sudca nesprávnym spôsobom postupoval pri rozhodovacej činnosti alebo sa správal spôsobom na verejnosti, ktoré je porušením minimálne etiky sudcu, ale za to, že realizoval svoje neodňateľné základné ľudské práva.

Podľa vyjadrenia navrhovateľa, odporca klamal verejnosť, keď uviedol nepravdivú informáciu o tom, že navrhovateľ organizoval žaloby spoločne s vedením ministerstva. Z celého kontextu odporcu vyplýva, že kritizuje podanie žalôb a že X.. Q. je blízky spolupracovník P. O. a P.. X. a naozaj ide o organizovanú akciu. Prítom si vôbec neoveroval, či taká skutočnosť je daná alebo nie a navrhovateľ rozhodne poprel, že by takáto skutočnosť niekedy bola a k žiadnej dohode ani nedošlo.

Ďalej uviedol, že v tom čase bol členom súdnej rady SR a taktiež predsedom sudcovskej rady Krajského súdu v Košiciach a kolegovia sa naňho obrátili s tým, že považujú za nevhodné, aby dostávali sudcovia Špecializovaného súdu 300 % platu namiesto 100 % a že je to diskriminačné. Išlo o kolegov obvodu Krajského súdu v Košiciach. Navrhovateľ im oznámil, že po preštudovaní judikatúry a nájdení patričných argumentov, tieto im zašle a v prípade, že sa s nimi stotožnia, môžu podať žalobu. Tak sa aj stalo, že časť sudcov obvodu Krajského súdu v Košiciach podala antidiskriminačné žaloby, časť ich nepodala. Rozhodne poprel, že by došlo k dohode s JUDr. O. alebo X. a že by organizoval podávanie akýchkoľvek takýchto žalôb na celom území SR vo vzťahu k všetkým sudcom. Ak nejaké materiály, ktoré zaslal

sudcom z obvodu Krajského súdu v Košiciach, sa dostali na iný súd, bolo to absolútne mimo neho a bez jeho súhlasu.

Ďalej navrhovateľ uviedol, že jeho motívom na podanie tohto návrhu bola skutočnosť, že jedine výlučne odporca označil podanie týchto žalôb za nezákonné, amorálne a vlastnosti, ktoré sú neakceptovateľné u sudcu. Oznamil teda, že ako sudca navrhovateľ porušil zákon. Navrhovateľ pritom poukázal na skutočnosť, že nebol ani disciplinárne ani priestupkovo ani trestne stíhaný za túto činnosť, čo by aj bolo vylúčené, keďže išlo o realizáciu základného ústavného práva. Odporca oznámil aj to, že zo závidia a ziskuchtivosti podal navrhovateľ takúto žalobu, teda nemá morálne vlastnosti.

Ďalej navrhovateľ poukázal na Zákon o súdoch a sudcoch, z ktorého vyplýva, že ak sudca poruší zákon, musí byť disciplinárne stíhaný a ak nesplní morálne kritéria, taktiež nesmie vykonávať funkciu sudcu. Teda odporca spochybnil to, že navrhovateľ spĺňa zákonné kritéria na výkon tejto ústavnej funkcie. Preto reakcie občanov boli nielen vo vzťahu ku všetkým sudcom, ale osobne na navrhovateľa a tieto sa ho dotkli ako sudcu. Pociťuje to ako krivdu, pretože dehonestujú jeho odbornú aj morálnu úroveň. Podľa navrhovateľa, ide o neodvratiteľný následok zásahu do občianskej a profesionálnej cti, pretože v týchto článkoch, ktoré čítal, sa nie iba spochybňuje, ale tvrdí sa, že nesplňa kritéria a nemá čo vykonávať v súdnictve ako ústavný činiteľ. Podľa navrhovateľa tento následok je neodstrániteľný a naozaj to považuje za veľkú krivdu a nespravodlivosť, pociťuje to ako svoju ujmu, že je na verejnosti tak často vnímaný napriek tomu, že realizoval iba to, na čo má každý občan právo, za čo nesmie byť nikto kritizovaný a nesmie mu byť spôsobená žiadna ujma, ako to upravuje naša ústava. Poukázal na reakcie občanov uverejnené na e-mailovej stránke denníka Sme, ako aj reakcie na iných internetových stránkach.

Odporca uviedol, že tento prípad je o niečo vážnejší, pretože sa týka podľa jeho mienky absolútneho nepochopenia toho, čo je sloboda prejavu. Podľa neho navrhovateľ klamal, keď tvrdil, že odporca použil výrok, že navrhovateľ spolu s O. a X. organizoval nejakú akciu. Tvrdil, že navrhovateľ takúto akciu organizoval minimálne na úrovni košického kraja a netvrdil nikde, že to organizoval s O. T. X., ale tvrdil, že je jej blízkym spolupracovníkom. Po skutkovom tvrdení povedal, že navrhovateľ v trojici organizuje nejakú akciu. Ďalej uviedol, že navrhovateľ sám sa priznal, že posielal návod na žaloby kolegom, a to on osobne považuje za jeho úsudok, že je to organizovanie podávania žalôb, teda žalôb antidiskriminačných. Ďalej odporca uviedol, že navrhovateľ sa podľa jeho mienky pomerne výrazne mylí, ak hovorí, že pokiaľ niekto uplatňuje svoje ústavné právo, napr. na prístup súdu, tak je nekritizovateľné. Podľa neho ide o absurdný názor, pretože ak niekto prejavuje alebo realizuje svoje právo na slobodu prejavu a vie, že sloboda prejavu chráni aj prejavy šokujúce, vulgárne, ktoré sú za hranicami slušnosti, to neznamena, že nemôže byť jeho právo kritizované, aj keď vníma realizáciu na ústavné právo, čo je nezmysel realizovať ústavné právo znamenať ho realizovať, lebo ho ústava zabezpečuje a možno ho realizovať dobré aj zlé. Taktiež uviedol, že trvá na svojom názore, ktorý uviedol na tlačovej konferencii, že považuje žaloby za nezákonné, za nemorálne a považuje ich za prejav závidia a chamtivosti. Ďalej uviedol, že nie je pravdou, že on jediný sa vyjadril, že tieto žaloby sú nemorálne a poukázal na predsedu ústavno-právneho výboru za Smer p. Mamojku, ktorý označil žaloby za obrovský trapas sudcovského stavu ako celku. Ďalej odporca uviedol, že si myslí, že antidiskriminačný zákon, a to je jeho právny názor, ktorý môže vyjadriť kedykoľvek v slobodnej spoločnosti, sa týka dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania z dôvodov, ktoré sú vymenované v § 2 ods.1 alebo z dôvodu iného a tým sa myslí porovnateľné postavenie. Nie z dôvodu toho, že sú sudcovia zaradení na iný druh súdu. Odporca poukázal aj na skutočnosť, že každý trestný sudca mal možnosť sa prihlásiť do výberového konania na Špeciálny súd a buď z dôvodu nezaujmu alebo nedostatku odvahy, alebo iných motívov tam nešiel. Následne niekoľko rokov na to žaloval na náhradu škody v zmysle zákazu diskriminácií, z toho dôvodu považuje odporca naozaj žaloby za nemorálne a nezákonné.

Rozsudkom Okresného súdu Košic-okolie pod sp.zn. 14C/119/2010 zo dňa 24.10.2013 bolo návrhu navrhovateľa v celom rozsahu vyhovené. Odporca proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie a Krajský súd v Košiciach uznesením pod sp.zn.1Co/130/2014 zo dňa 25.2.2015 rozsudok tunajšieho súdu zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Krajský súd v Košiciach vytkol súdu prvého stupňa, že jeho postupom v konaní bolo odopreté odporcovi vyjadriť sa k zmenenému návrhu na začatie konania, ktorú zmenu Okresný súd Košice-okolie pripustil uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 3.10.2013 a taktiež neumožnil účastníkom konania vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci, čím porušil procesné práva účastníkov konania.

Na pojednávaní dňa 23.9.2015 súd vykonával dôkazy čítaním listín predložených navrhovateľom a odporcom, a to konkrétne zápis rozhovoru v televízií TA3 zo dňa 10.2.2010, zápis rozhovoru televízie JOJ zo dňa 1.3.2010, článok autora Martina Mojžiša v týždenníku Týždeň z 15.2.2010, článok denníka Košický korzár zo dňa 3.6.2010, rozhovor s hercom Martinom Hubom uverejnený v týždenníku Plus 7 dní zo dňa 4.3.2010, výpisy z internetovej stránky denníka Sme, ako aj diskusia k tejto téme. Boli oboznámené reakcie uvedené v tlači práve na výroky týkajúce sa antidiskriminačných žalôb, kde časť verejnosti veľmi negatívne reagovala.

Po oboznámení listinných dôkazov účastníci zhodne uviedli, že nemajú žiadne námietky k týmto oboznámeným dôkazom a taktiež nemali ani námietky proti vykonanému dôkazu - prehratie CD nosiča na pojednávaní dňa 3.10.2013.

Navrhovateľ zdôraznil, že ide o články v období pred 9.2.2010, pričom predmetom sporu je určenie nesprávnosti urážlivých výrokov, ktoré zazneli v 3 televíznych reláciách v období od 9.-11.2.2010. Preto podľa jeho názoru dokazovanie má byť zamerané výlučne len na reakcie vo vzťahu k týmto reláciám. Poukázal na skutočnosť, že podstatné neakceptovateľné výroky odporcu boli odvysielané 9.2.2010 a reakcie z denníka Sme na jej stránkach sú na reláciu s názvom „Ministerstvo sa možno pokúsi vyrovnáť so sudcami“, ktoré bolo vysielané po tejto relácii. Vo všetkých týchto 3 reláciách vystupoval odporca.

Odporca prostredníctvom svojho právneho zástupcu žiadal, aby súd vykonal dôkaz, a to dopyt na Ministerstvo spravodlivosti SR, aby uviedlo, koľko tzv. antidiskriminačných žalôb sudcov bolo k dnešnému dňu (23.9.2015) doručených, ďalej menný zoznam týchto sudcov, súčasný stav týchto žalôb, to znamená, koľko konaní bolo právoplatne zastavených, koľko konaní bolo právoplatne meritórne rozhodnutých a ako, koľko konaní doteraz neprávoplatne neukončených už bolo rozhodnutých na prvom stupni a ako.

Navrhovateľ vo svojom záverečnom vyjadrení uviedol, že pri riešení otázky ochrany osobnosti je súd povinný vykladať a aplikovať zákon v zmysle čl. 152 ods.4 Ústavy v súlade s Ústavou, lebo ide o všeobecný princíp výkladu uplatňovania práva. V čl. 154c ods.1 Ústavy, je upravená prednosť medzinárodnej zmluvy pred zákonom, je to ústavný príkaz, takže vyplýva z toho aj prednosť Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd. Tento Dohovor v čl. 8 upravuje, že každý má právo na rešpektovanie súkromia, rodinného života, čo je obsahovo v súlade s čl. 16 ods.1 a 19 ods.1 našej Ústavy. Čl. 10 ods.1 tohto Dohovoru upravuje, že každý má právo na slobodu prejavu, pričom v čl. 10 ods.2 Dohovoru výkon tohto práva zahŕňa aj povinnosti a zodpovednosť a môže podliehať obmedzeniam a sankciám. Do ochrany práv je preto zahrnutá ochrana povesti, ako aj zachovanie autority a nestrannosti súdnej moci, čo je obsahovo zhodné s úpravou v čl.26 ods.4 našej Ústavy. To právo na ochranu mena je upravené v našej Ústave v čl.19 ods.1, ktoré zahŕňa spolu s čl. 16 ods.1 základné ľudské práva a slobody, takže sa na nich vzťahuje čl.12 ods.4 a 1, ktorý garantuje všetkým subjektom, že ich práva sú nepremičateľné, pričom priznáva ochranu ústavnú pred postihom za uplatnenie základného práva a slobody.

V tomto konaní je predmetom sporu stret práva na slobodu prejavu s právom na ochranu súkromia, povesti, cti a dôstojnosti a v zmysle čl.26 ods.4 Ústavy, sloboda prejavu, ktorá obsahuje obmedzenie tak ako to upravuje čl.10 ods.2 Dohovoru, pričom z judikatúry vyplýva aj to, že toto právo nemožno odňať ani osobám verejného záujmu, ak sa domnievajú, že v dôsledku výkonu slobody prejavu došlo k neoprávnenému zásahu do ktoréhokoľvek ich základného práva, pričom český občana je integrálnou a dôležitou súčasťou človeka, ak je raz poškodená a neopodstatneným obvinením verejne tak môže táto česká a povest' byť poškodená navždy. Na tejto situácii neprehráva iba osoba, ale aj občan aj spoločnosť, takže ochrana povesti sa má vnímať ako aj ochrana verejného záujmu.

Pri strete týchto základných práv v tomto súdnom spore sa musí riešiť otázka rovnováhy ich realizácie, pretože žiadne z práv nemôže byť nadriadené. Podľa názoru navrhovateľa je potrebné vychádzať z konštantnej judikatúry, predovšetkým z nálezu II. ÚS 152/08, ktorý hovorí, že pri strete týchto dvoch základných práv sa má uplatniť všeobecným súdom test proporcionality, tzv. vážiaca formula, z ktorej vyplýva, že je nutné skúmať to, o kom, čo, kde, kedy, ako hovorí a tým určiť, ktorá sloboda má byť uprednostnená.

Zo skutkového stavu vyplýva skutočnosť, že v danom prípade má byť uprednostnená sloboda ochrany mena a cti pred slobodou prejavu, ktorú realizoval odporca. Správanie sa odporcu zároveň

je neprípustným postihom. Za realizáciu základného ľudského práva navrhovateľa za prístup k súdu (na podanie žaloby), je to aj porušenie prezumpcie neviny v zmysle čl. 50 ods.2 Ústavy, ktorý sa podľa judikatúry neobmedzuje len na trestné konanie, ale má širší dosah, takže štátny orgán, vrátane ústavných činiteľov, nie je oprávnený vysloviť či rozhodnúť o vine osoby, predtým ako to vyslovil príslušný orgán alebo súd, lebo nemôže použiť výroky, ktoré by sa rovnali vysloveniu viny.

V prípade, ak sú aj pravdivé tvrdenia uvedené, ale sú uvedené takou formou alebo v takých súvislostiach, alebo za takých okolností, že objektívne vyvolávajú dojem skresľujúci pravdu, čím pôsobia hanlivo, dochádza k porušeniu práva na ochranu osobnosti.

V tomto prípade bola použitá nepravdivá informácia a zároveň neprípustné úsudky. Pri týchto výrokoch judikatúra upravuje, že pre hanlivú povahu tvrdenia sa nevyžaduje aby vo všeobecnom chápaní bolo hanlivé, ale stačí, ak tvrdenie môže mať účinok len u určitej skupiny ľudí. Vychádza sa z použitých výrazov, formulácií, z celkového dojmu, s prihliadnutím na všetky súvislosti a okolnosti. Zákon chráni česť fyzickej osoby proti rozširovaniu nepravdivých informácií, napr. tvrdeniami znižujúcimi mravný profil fyzickej osoby, jeho vlastnosti, zmýšľanie a správanie, a to bez rozdielu, akými prostriedkami k nemu došlo, slovom, obrazom, iným konaním. Neoprávneným zásahom je aj použitie výrazu, ktorý vzbudzuje dojem, napr. že došlo k zneužitiu funkčného postavenia.

Nie je podľa názoru navrhovateľa, v súlade s judikatúrou stanovisko odporcu, ak tvrdí, že je bez právneho významu, že niektorí televízni diváci sa domnievali, že diskriminačnú žalobu pripravil navrhovateľ spoločne s P. O. alebo P. X. a podaním diskriminačnej žaloby konal nezákonne, amorálne, pre svoju chamtivosť a ziskuchtivosť.

Z týchto formulácií vyplýva, že nielen sa mohli, ale sa aj domnievali niektorí reagujúci občania, že sa pripravila spoločná žaloba, ktorej podanie následne odsudzovali a používali aj tie výroky, ktoré použil len odporca, keď identifikoval navrhovateľa menom aj funkčným zaradením a zároveň použil výrazy o nemorálnosti a nezákonnosti konania. Ním použitá formulácia „Q. je blízky spolupracovník“ vnímala verejnosť ako spoluprácu navrhovateľa s 2 ministrami spravodlivosti pri podávaní a vypracovaní návrhov. Podľa synonymického slovníka slovo blízky znamená tesný vzťah, príp. milý, dôverný priateľ. Spolu znamená, spoločne, pohromade a práca znamená činnosť (telesná alebo duševná). Takže z použitých slov odporcu vyplýva, že oznámil spoločnú činnosť týchto 3 osôb pri organizovaní podávania návrhov z dôvodu, že ich vzťah bol tesný, milý, dôverný. Pritom táto informácia je absolútne nepravdivá, pravdu skresľujúca, lebo samotné členstvo v súdnej rade, ako v štátnom orgáne vôbec nezakladá dôverný vzťah. Zároveň je popretá existencia takejto dohody a podľa aj európskej judikatúry tu znáša dôkazné bremeno odporca.

Navrhovateľ považuje za účelové tvrdenie odporcu, že za nezákonné konanie označil preto, lebo Okresný súd Bratislava I diskriminačnú žalobu zamietol. Toto tvrdenie je v rozpore s tým, čo vyplýva z dôkazov, lebo formulácia „ide o organizovanú akciu“ jednoznačne smeruje k tomu, že verejnosti sa oznámila skutočnosť o spoločnej činnosti navrhovateľa pri realizácii podávania návrhov a nie právna argumentácia uvedená v antidiskriminačných návrhoch, pričom táto argumentácia je zhodná s argumentáciou záväzného rozhodnutia Ústavného súdu, že došlo k platovej diskriminácii sudcov všeobecných súdov oproti sudcom Špeciálneho súdu a pri diskriminácii, podľa smernice Európskej únie, nastupuje právo na satisfakciu a druh satisfakcie určuje súd a nie účastník konania. Ďalej, že označil za nezákonnú činnosť realizáciu základného ľudského práva na prístup súdu, pričom judikatúra Európskeho súdu jednoznačne konštatuje, že takéto právo je kľúčovou zárukou zabezpečenia ľudských práv pri ochrane právneho štátu a demokracie.

Nie je pravdou, že odporcovi je navrhovateľom upierané právo na slobodný právny názor. Z judikatúry Ústavného súdu je jednoznačné, že u ústavného činiteľa, ktorý je osobou práva znalou, je neakceptovateľné v demokratickom a právnom štáte oznámenie nesprávneho právneho názoru verejnosti, ide totiž o špecificky hodnotiaci úsudok, lebo od ústavných činiteľov občan v demokratickom štáte úplne prirodzene očakáva pravdivé informácie a súčasne aj to, že títo činitelia budú zachovávať jednoznačný rešpekt k jednotlivým osobám, členom občianskej spoločnosti.

Odporca má nepochybne odbornú vedomosť o tom, že podávanie návrhov nemôže byť nezákonné a nemorálne, lebo toto právo je právo Ústavou a Dohovorom garantované ako základné právo. Keďže

podávanie návrhov je realizáciou základného práva, ktorým sa dotknutý občan domáha práva na súde, aby obdržal plnenie, ktoré mu pri diskriminácii náleží, je neprípustné označiť za pohnútku chamtivosť a ziskuchtivosť, lebo ide o vlastnosti, ktoré znižujú morálny profil navrhovateľa a nepravdivo naznačujú nesplnenie morálneho štandardu, ktorý vyžaduje u sudcu zákon v rámci jeho predpokladov na výkon sudcovskej spôsobilosti.

Čl. 10 ods.2 Dohovoru obmedzuje právo na slobodu prejavu aj v záujme zachovania autority a nestrannosti súdnej moci, čiže v zmysle čl. 154 ods.1 je nevyhnutné, aby súd prihliadol aj na túto úpravu.

Z judikatúry vyplýva, že predmetom ochrany pred neoprávnenou kritikou nie je celá súdna moc, ale iba autorita súdnej moci, najmä v súvislosti s činnosťou súdov. Pozornosť preto treba venovať osobitnej úlohe súdnictva v spoločnosti. Ako záruka spravodlivosti, ako základná hodnota v právnom štáte, súdnictvo musí, ak má úspešne vykonávať svoje povinnosti, požívať dôveru verejnosti. Preto sa môže ukázať, že treba ochraňovať takúto dôveru pred deštruktívnymi útokmi, ktoré sú vo svojej podstate neodôvodnené, najmä z toho hľadiska, že sudcovia, ktorí boli podrobení kritike, majú povinnosť voľnej úvahy, čo im zabraňuje odpovedať na kritiku.

Odporca označil podávanie žalôb sudcami, kde nejde o výkon funkcie sudcu, ale realizáciu základného práva, ako každého občana, za nezákonné a nemorálne, ktoré je motivované ziskuchtivosťou a chamtivosťou. Čiže ide o vlastnosti, ktoré znižujú morálny profil týchto sudcov. Ide teda o deštruktívny útok obsahovo, ktorý je vo svojej podstate neodôvodnený a výrazne prispieva k vyvolávaniu zníženia dôveryhodnosti súdnictva u občanov, čo je nevyhnutné v demokratickom a právnom štáte dodržiavať a ochraňovať.

Zároveň bol porušený aj čl.12 ods.4 Ústavy, ktorý hovorí, o tom, že sa priznáva ochrana pred postihom za uplatnenie základného práva a slobody a ujmou sa chápe všetko, čo môže negatívne mať dopad nad toho, kto uplatní základné právo alebo slobodu.

Z reakcie občanov vyplýva, že občania negatívne reagovali a používali slovné zvraty, ktoré si osvojili od odporcu. Jeho hodnotenie negatívne bolo akceptované časťou verejnosti ako opodstatnené, a preto veľmi negatívne reagovali na tie konania, čo považuje navrhovateľ zo strany odporcu za porušenie hranice slobody prejavu, ktoré je tiež základným právom.

Podľa názoru navrhovateľa, odporca svojím konaním porušil čl. 8, 10 ods.2 Dohovoru, v spojení s čl.16, 19, 26 ods. 4 Ústavy, pri súčasnom nerešpektovaní čl. 50 ods.2 Ústavy upravujúcu prezumpciu neviny, v dôsledku čoho bola spôsobená navrhovateľovi ujma, ktorá je neprípustná pre realizáciu základného práva v zmysle čl.12 ods.4 Ústavy.

Z toho dôvodu podľa navrhovateľa sú splnené všetky zákonné a ústavné kritéria, nielen na určenie, že došlo k zásahu do ochrany osobnosti, ale aj na priznanie finančnej satisfakcie v zmysle § 13 ods.2 Občianskeho zákonníka.

Vo vzťahu ku skutkovému stavu navrhovateľ uviedol, že listinné dôkazy sú nepochybné, ktoré boli predložené účastníkmi, ako aj záznam DVD, z ktorého vyplýva, že všetky tieto výroky odzneli v týchto reláciách, ktoré sú uvedené v petite návrhu a ani odporca nepochybnil, že takéto výroky odzneli a boli v televízií prednesené. Z toho je zrejmé, že skutkový stav medzi účastníkmi nebol sporný. Sporná je otázka právneho výkladu tohto konania odporcu. Návrhy na doplnenie dokazovania, ktorý žiadal odporca, považuje navrhovateľ za irelevantné, lebo z judikatúry je nepochybné to, že súd vychádza pri určení predmetu dokazovania z tvrdení navrhovateľa a z petitu a tento petit musí porovnať s hypotézou právnej normy a podľa toho zisťovať rozhodujúce skutočnosti. Vykonané dokazovania, ktoré navrhol odporca, sa netýkajú predmetu konania, týkajú sa okolností, ktoré predchádzali tomu, čo je predmetom sporu, teda tým výrokom, ktoré v televíznych prenosoch oznámil odporca. Okolnosti prednesu výroku odporcu pritom výrazne naznačujú, že motívom bolo presadzovanie politických záujmov odporcu, ako poslanca národnej rady a politika, ktorý však nerešpektoval skutočnosť, ktorá vyplýva aj z rozhodnutia Ústavného súdu, že v právnom a demokratickom štáte presadzovanie politických záujmov popretím základných práv a slobôd občanov je popretím demokracie a vedie k nastoľovaniu totality.

Odporca prostredníctvom svojho právneho zástupcu sa v záverečnom zhrnutí vyjadril k viacerým otázkam. 1. Dôkazná situácia. Odporca nesúhlasil s tvrdením navrhovateľa, že dôkazy v tomto konaní sú medzi účastníkmi nesporné alebo nepochybné. V konaní nebolo preukázané, podľa tvrdenia odporcu, že predmetné relácie napr. boli odovysielané viackrát. 2. 1.-3.výrok petitu sa týka len osôb, ktoré sú určené cez druhové znaky, a to konkrétne 2. Prvým je, že dotknutou osobou môže byť len sudca. Druhou podmienkou je, že dotknutou osobou môže byť len ten sudca, ktorý podal tzv. antidiskriminačnú žalobu. V tomto konaní nebolo preukázané, že navrhovateľ podal antidiskriminačnú žalobu. Žiadny takýto dôkaz navrhovateľ neoznačil, súd ho nevykonal. Z predmetného je zrejmé, že 1.-3.výrokom nebolo preukázané, že by mohol odporca zasiahnuť do práv navrhovateľa a že spĺňa tieto dve nevyhnutné podmienky, ktorých sa tieto výroky týkajú. To, že navrhovateľ je sudca, odporca nespochybňuje. Preto odporca žiadal, aby sa súd dopytoval na Ministerstve spravodlivosti na tie antidiskriminačné návrhy, aby odporca zistil, či vôbec navrhovateľ je tou osobou, ktorý takýto návrh podal. Bolo povinnosťou navrhovateľa nielen tvrdiť, že on je tou osobou, čo podal antidiskriminačnú žalobu. Navrhovateľ v žalobe označil spisovú značku, avšak neurčil súd, iba napísal, že je sudcom, ktorý tiež podal návrh o určení diskriminácie z roku 2007 pod sp.zn. 26C/19/2007.

Z vykonaného dokazovania nebolo preukázané, že 1.a 3.výrok mohol zasiahnuť do osobnostných práv navrhovateľa. 4.výrok podľa tvrdenia odporcu, bol napadnutý po 3-ročnej lehote a je teda premičaný. Takže nie je tu právny základ na to, aby súd mohol dospieť k tomu, že predmetné výroky sú dôvodom na to, aby návrhu, a teda aj 10 000,00 eur, bolo navrhovateľovi priznaných, čo sa týka tej dôkaznej stránky, čo je čistou záležitosťou navrhovateľa, pretože v tejto časti dôkazné bremeno v plnom rozsahu zaťažuje jeho. Táto skutočnosť nemôže byť súdu zrejmá ani z jeho činnosti, nebol označený súd a súd predsa nemôže lustrovať súkromné žaloby iných osôb, o ktoré sa ani sám navrhovateľ v tomto konaní nedomáhal.

Ďalej uviedol, že nesúhlasí s výrokmi, ktoré uviedol navrhovateľ, pričom navrhovateľ uviedol iba množstvo judikatúry. S tým odporca nesúhlasí, pretože aj v prípade, ak sa prečítajú súdne rozhodnutia, na ktoré sa navrhovateľ odvoláva, ide jednoducho o všeobecné floskuly, bez akejkoľvek reálnej aplikácie pre daný skutkový stav. Nemožno súhlasiť s tým, že také dôkazy, ktoré predchádzali predmetným výrokom nesúvisia s konaním, a teda sa nevykonajú. Je nemysliteľné v zmysle konštantnej judikatúry Najvyšších súdov a aj Európskeho súdu pre ľudské práva, aby sa súd nezaoberal kontextom celkovej situácie, za akej boli akékoľvek výroky povedané. Toto nebolo prvýkrát čo sa verejnosť, navrhovateľ alebo ktokoľvek z občianskej verejnosti vyjadroval k antidiskriminačným žalobám. Súd vykonával dokazovanie cez anonymnú internetovú diskusiu a čítal pomerne ostré výroky na adresu sudcov. Podľa odporcu je to absurdný dôkaz, ktorý nepreukazuje reakciu občianskej verejnosti, pretože v tomto konaní nemáme ani jedného občana, ktorý by vysvetlil, že prečo si myslí možno niečo negatívne na antidiskriminačné žaloby. Tu opäť podľa tvrdenia odporcu navrhovateľ neuniesol dôkazné bremeno. Odporca taktiež doložil súdu internetové anonymné diskusie. Týmto chcel poukázať a upozorniť súd nie na jednotlivé reakcie samé o sebe, ale na dátumy, kedy boli povedané. Tie reakcie dávno predchádzajú výrokom P. E.. Tvrdiť, že verejnosť má negatívne reakcie či už na všetkých sudcov, čo podali antidiskriminačné žaloby alebo akékoľvek na navrhovateľa, to je nezmysel, ktorý nevyplýva z reality, pretože vždy, keď sa na verejnosti objaví čokoľvek, týkajúce sa tzv. antidiskriminačných žalôb sudcov, vždy to vzbudzuje negatívne reakcie. Nie u všetkých, ale u časti občanov to vzbudzuje negatívne reakcie. Ak navrhovateľ hovorí, že týmto sa zasiahlo do závislosti súdu, že hrozí totalita a podobné slovné pojmy, nemožno s tým súhlasiť, dokonca pravdou je pravý opak. Celé toto konanie, vrátane reakcie občianskej verejnosti, keď novinári informovali o tomto súdnom spore, hovoria o tom, že toto konanie a domáhanie sa ochrany týchto práv, dôveryhodnosť súdnictva znižuje, nie zvyšuje. Čiže celé je to základné nepochopenie slobody prejavu. Navrhovateľ tvrdí, že posielal návody svojim kolegom na antidiskriminačné žaloby ako súkromná osoba. V tomto prípade vtedy nemôže byť kritizovateľný, ale keď odporca toto konanie kritizuje, tak vtedy sa obracia na justíciu, že tým sa znevažuje celá justícia. To je základný rozpor v logike navrhovateľa. Navrhovateľ je sudca a sudcom človek nie je iba vtedy keď sedí v pojednávacej miestnosti alebo počas pracovnej doby, ak to jeho konanie súvisí s výkonom súdnictva a antidiskriminačné žaloby a ich vzory ako zástupca sudcov, podotýkam, vtedy navrhovateľ koná, bezprostredne súvisia s tým a oni sú kritizovateľné a na to si jednoducho navrhovateľ v demokratickej spoločnosti musí zvyknúť. Čo sa týka jazykového termínu blízka osoba, ktoré uviedol navrhovateľ, že označiť niekoho blízku osobou nie je skutkovým tvrdením, ale je hodnotiacim úsudkom. Tam sa pravdivosť nedokazuje a čiže tam nie je ani obrátené dôkazné bremeno, že tá argumentácia je nezmyselná. Ak niekoho označím za blízku osobu a poviem, že si to myslím preto, pretože bol hovorcom,

že má blízky vzťah k podpredsedovi alebo k predsedovi, myslím si, že to má svoje opodstatnenie. Nemusí s tým navrhovateľ súhlasiť, ale odporca vychádzal z týchto pravdivých informácií a označil takúto osobu za blízku. Toto spojenie nie je nijako spôsobilé zasiahnuť do práv nikoho. Kariére navrhovateľa to nijako nepoškodilo, práve naopak, podľa tvrdenia odporcu, kariéra navrhovateľa zrejme rastie, lebo je kandidátom na sudcu Ústavného súdu, takže povedať, že toto zasiahlo do práv navrhovateľa je nezmyselné, práve naopak, keďže kariéra navrhovateľa rastie. Ďalej uviedol, že bolo v konaní nesporne preukázané, dokonca zhodným tvrdením oboch účastníkov, že navrhovateľ posielal vzory antidiskriminačných žalôb ako volený zástupca svojim kolegom. Inak povedané, organizoval túto činnosť min. na území Krajského súdu v Košiciach a zrejme aj okresných súdov patriacich pod krajský súd. To odporca nevie presne, pretože súd nevykonal navrhnuté dokazovanie odporcom. Takže podľa názoru odporcu ako môže táto informácia zasiahnuť do osobnostných práv navrhovateľa, keď sám sa chválil novinárom, ako to vyplýva z článku, keď to bola verejne známa informácia a predchádzala predmetným výrokom a súd sa musí zaoberať aj touto skutočnosťou, pritom bolo všeobecne známe, že navrhovateľ organizoval podávanie žalôb. Odporca nikdy nepovedal, že na celom Slovensku, ale je nesporné, že to bolo min. na území krajského súdu. Či mu v tom pomáhal P. O. alebo JUDr. X., to samé o sebe nie je spôsobilé zasiahnuť do práv navrhovateľa. Podľa tvrdenia odporcu, neboli preukázané druhotné znaky pri 1.-3.výroku a 4.výrok, že ich organizoval, veď to uvádza sám navrhovateľ v návrhu. Čo sa týka nesprávneho právneho názoru, ako sa vyjadril navrhovateľ v súvislosti s názorom odporcu, podľa názoru odporcu navrhovateľ prejedlikoval rozhodnutie, že ten názor je nesprávny. Odporca doložil súdu rozhodnutie a súčasný stav je taký, že žiadne právoplatné rozhodnutie v tzv. antidiskriminačnej žalobe sudcov nebolo úspešné do súčasnosti. Naopak, sú právoplatné rozsudky, kde antidiskriminačné žaloby sudcov boli zamietnuté.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia svojho mena a prejavu osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti a aby sa odstránili následky týchto zásahov, aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods.1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Výšku úhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo (§ 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka).

Podľa konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu SR, ak k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby dôjde televíznym vysielaním, treba vždy vychádzať z toho, že mal širokú publicitu. Takýto zásah v podstate zakladá nárok oprávnenej osoby domáhať sa náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Televízne vysielenie z hľadiska rozsahu jeho pôsobenia je jedným z najdostupnejších zdrojov informácií širokej verejnosti. Ak k neoprávnenému zásahu do chránených práv dôjde týmto elektronickým médiom, treba vždy vychádzať z toho, že mal širokú publicitu. To v prípade, že zásah bol spojený so znížením dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti (o taký zásah ide jednoznačne odporcom tvrdenými výrokmi) zakladá nárok oprávnenej osoby domáhať sa náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že odporca v uvedených reláciách predniesol výroky, ktoré označil navrhovateľ za neprípustné, keďže jedna informácia je nepravdivá a ďalšie informácie sú difamujúce (hanlivé). Nepravdivá je informácia, že navrhovateľ v spolupráci s P. O. a JUDr. X. (minister spravodlivosti SR) organizoval podávanie žalôb v celej justícii. Okrem navrhovateľa túto skutočnosť poprel v masmédiách aj P. O.. Oznámená informácia (skutočnosť) verejnosti musí byť pravdivá a pravdivosť informácie je povinný preukázať ten, kto informáciu poskytol, keďže ho zaťažuje dôkazné bremeno, ako je to nepochybné aj z konštantnej judikatúry. Pravdivosť tejto informácie odporca nedokázal. Uvedenú informáciu o organizovaní spoločnej akcie (t.j. podávanie tzv. antidiskriminačných žalôb) časť verejnosti vníma ako spoločnú akciu, ktorá je nezákonnou a nemorálnou činnosťou. Vyplýva to aj z nasledovných reakcií - „... táto nečistá, amorálna žaloba... ich má majetkovo očistiť...“, „Štefan sa musel pučiť od smiechu, keď ju so svojimi najbližšími kamarátmi konštruoval a rozoslal vzdialenejším kamarátom...“, „...problémom je neveriteľná nenažranosť sudcov... ich nehanebná bezcharakternosť...“, „...to čo si dovoľujú sudcovia, je verejná rabovačka... takáto nehorázna drzosť...“.

„... 1200 výpalníkov a vydieračov, ktorí chcú ako organizovaná a vydieračská skupina poškodiť Slovensko“, „... len toľko kur... nenažrané sudcovské...“, „...sociálny štát pre mafiu“, „...treba organizovať žalobu tak, ako to urobili sudcovia Najvyššieho súdu, Krajského súdu v Košiciach a ministerka spravodlivosti - bola tu zneužitá právomoc verejného činiteľa“, „... to, čo požadujú so spravodlivosťou s etikou nemá nič spoločné“, „... je mi zo sudcov na blití...“, „... nenažrané prasce v talároch“, „... keď tým kur... zaplatia“, „... jadro zločineckej skupiny na neoprávnené vyplatenie ... je na 100 % - mufty, heroín, idiotka z Humenného a idiotík z Košíc...“, „...sudcovia sú schopní ospravedlniť úplne všetku nemorálnu činnosť“, „... podstata problému je v ich probléme chápania spravodlivosti“, „...Q. - Q. ... tieto nenažrané ...ošípané“, „...Q. = Košice ...hajzli jedni sudcovskí, dohadujú sa ako ojeb...Slovenskú republiku...“, „... talárová mafia - organizovaný zločin...“, „... sudcovia sú skorumpované, nenažrané svine“, „... pretože môžu pijavice podobné Q. prežiť celý život bez potreby mať morálny kompas.“

Z týchto reakcií verejnosti vyplýva, že vznikol dojem u občanov o spoločnom organizovaní podávania žalôb navrhovateľom a dvoma ministrami spravodlivosti, ktoré konanie odsudzujú ako neakceptovateľné - neprípustné, keďže ich stotožňujú s mafiou a organizovaným zločinom. Ďalšie tri výroky použité odporcom (obsahove o nezákonnom a nemorálnom konaní zo závidy a chamtivosti) sú hanlivými výroky. Použitý výraz, okolnosti, za ktorých odporca použil (odporca po konštatovaní redaktorom, že odporca ako poslanec tvrdí organizované podávanie žalôb) vyhlásil, že boli tromi osobami organizované podávanie žalôb, vzbudili totiž u časti verejnosti dojem, že navrhovateľ (označenie ako blízky spolupracovník ministra spravodlivosti) a súčasne aj sudca, ktorý tiež podal diskriminačnú žalobu, konal nezákonne a amorálne. Vyplýva to nepochybne z reakcií občanov, ktorí sa domáhajú postihu (potrestania) za tieto skutky. Z reakcií vyplýva napr. „...zaviazať všetkých sudcov do vreca a hodiť do Dunaja...“, „...nakopať, vyhodiť za hanobenie sudcovského stavu“, „... okamžite ústavný zákon o ukončení funkčného obdobia“, „...vyrovnať ich treba jednoducho bičom po ich pokrivených chrbtoch...“, „...ani taký dereš, lámať v kolese, potom klieťku hanby a nakoniec majster kat“, „... ani na tých 9 mm by nebolo zlé odskúšať“, „...organizátorov akcie treba vyzliecť z talára a nakopať... bolo by ich treba všetkých povešať“.

V piatich reakciách občianskej verejnosti, ktoré reagujú na predmetné relácie, kde použil uvedené výrazy odporcu, je výslovne uvedené priezvisko navrhovateľa. Reakcia obsahuje oznámenia, ktoré odsudzujú správanie sa navrhovateľa aj hanlivými slovami, domáhajú sa zániku jeho ústavnej funkcie alebo iného potrestania. Je nepochybné, že len odporca identifikoval navrhovateľa priezviskom ako jednu z osôb, ktorá podala žalobu a mala organizovať podanie diskriminačných žalôb spoločne s označenými bývalými ministrami spravodlivosti (P. O., P. X.).

Nesporné medzi účastníkmi sporu, po oboznámení dôkazov je existencia výroku odporcu v televíznom vysielaní a následná reakcia občianskej verejnosti, keďže nemali žiadne námietky proti oboznámeným listinám a CD nosiču. Súd preto v podstate posúdil, že sú splnené procesné podmienky podľa § 120 ods.3 O.s.p. o zhodných skutkových tvrdeniach účastníkov v konaniach. Dôkazy vykonané súdom nepochybne preukazujú, že predmetné výroky zo strany odporcu v televíznych prenosoch zazneli a z reakcie verejnosti vyplýva, že vzbudili u časti občanov dojem o nezákonnom a nemorálnom konaní navrhovateľa (i ako spoluorganizátora podávania žalôb spoločne s ministrami spravodlivosti) ako aj ďalších sudcov, ktorí podali diskriminačné žaloby. Navrhovateľ v konaní splnil dôkaznú povinnosť v označení spisovej značky sporu o ním podanej diskriminačnej žalobe. V priebehu celého konania okrem záverečnej reči, zástupca odporcu nespochybnil, že navrhovateľ taktiež podal tzv. diskriminačnú žalobu. Stanovisko odporcu v záverečnej reči súd považuje za účelové, keďže v priebehu celého trvania sporu, t.j. 5 rokov (napriek vedomosti o podaní žaloby), túto skutočnosť nespochybnil. Súd preto obsahove považuje procesne, že sú splnené podmienky § 120 ods.3 O.s.p. o zhodnom tvrdení účastníkov konania, že žalobca podal aj diskriminačnú žalobu. Je totiž v rozpore so základnými zásadami formálnej logiky, aby navrhovateľ, ktorý pripravil odbornú argumentáciu pre časť sudcov obvodu Krajského súdu v Košiciach, sám nepodal žalobu, keďže bol presvedčený o správnosti argumentácie. Súčasne ale platí, že všeobecne známou je skutočnosť o podaní diskriminačnej žaloby žalobcom v zmysle § 121 O.s.p., ktorú súd nemusí zisťovať. Všeobecne známou skutočnosťou (notorietou) je totiž taká skutočnosť, ktorá je všeobecne známa pomerne širokému okruhu ľudí a vedomosť o týchto skutočnostiach možno u bežného, priemerne vzdelaného človeka, žijúceho v danom mieste a čase predpokladať. Nie je teda podmienkou, aby boli známe každému, pričom spravidla pôjde o skutočnosti, ktoré sa týkajú bežného života a sú známe súdu, ako aj účastníkom konania (porovnaj 28 Cdo 1885/2008-NS ČR). V masmédiách bolo v minulosti publikované (v dennej tlači), že podal navrhovateľ diskriminačnú žalobu

(pôvodne určovacíu), kde zmenil žalobu na plnenie, pričom bola uvedená pôvodná suma, ako aj suma, ktorou znížil uplatnenú satisfakciu. Ide teda o skutočnosť, o ktorej bola poskytnutá verejnosti informácia v rámci celého Slovenska. Pre splnenie podmienok § 121 O.s.p. uvedenú skutočnosť o podaní diskriminačných žalôb nie je potrebné dokazovať, ale je potrebné považovať za preukázané. Zároveň nie je potrebné dokazovať skutočnosť, že minimálne 6 x v predmetných reláciách bola informovaná verejnosť o výrokoch odporcu (sledovala prejav), lebo je všeobecne známe, že okrem priameho prenosu sa vždy v príslušnej televízii odvysielala aspoň jedna repríza.

Nesporne je dôkazmi preukázaný skutkový stav, ako to tvrdí navrhovateľ vo svojom návrhu. Predmetom sporu podľa názoru súdu pri hodnotení podľa § 132 O.s.p., je stret viacerých ľudských práv označené účastníkmi sporu. Pri rešpektovaní zásady „iura novit suria“ nie je súd viazaný právnou kvalifikáciou, ktorú uviedli účastníci sporu ku skutkovému základu. Je preto oprávnený vykonať odchýlne právne posúdenie.

Odporca realizoval právo na slobodu prejavu. Navrhovateľ si uplatnil nárok na ochranu osobnosti a zároveň zdôraznil, že bolo porušené aj jeho právo na prístup súdu (na podanie návrhu). Vzhľadom na vyššie uvedené dospel súd k záveru, že v konaní ide o stret nasledovných ústavných práv. Ide o právo na ochranu slobody prejavu (na strane odporcu) s právom na ochranu osobnosti, práva na prístup k súdu i práva na prezumpciu neviny (na strane navrhovateľa) pri súčasnom spôsobení ujmy navrhovateľovi nerešpektovaním čl. 12 ods.4 Ústavy SR.

V konaniach na ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. OZ, sa vyžaduje zabezpečenie výkladu práva na ochranu osobnosti podľa čl.19 ods.1 Ústavy a čl.8 Dohovoru rešpektujúc zároveň úpravu čl.26 ods.4 Ústavy, ktorý upravuje obmedzenie slobody prejavu. Sloboda prejavu je garantovaná dohovorom (čl.10 ods.1), pričom súčasne uvádza dôvody obmedzenia slobody prejavu (čl.10 ods.2). Je teda zrejme, že ide o rovnocenné základné ľudské práva garantované Dohovorom a Ústavou. Pri strete všetkých základných práv a slobôd sa tieto chránia len v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu či dokonca popretiu iného práva či slobody (IV. ÚS 362/09, PL ÚS 6/96).

Podľa názoru súdu nie je akceptovateľné tvrdenie odporcu, že pri použití výrokov o nezákonnosti a amorálnosti konania, zo závidy a chamtivosti sudcov sa výroky vzťahovali na právnu neopodstatnenosť podaných návrhov a nie na skutočnosť, že boli návrhy podané sudcami.

Použitie slovného zvratu (...a naozaj ide o organizovanú akciu zo závidy a chamtivosti), pri posudzovaní celého kontextu prejavu, ktorý sa týkal skutočnosti, že časť sudcov podala antidiskriminačné žaloby je zrejme, že je kritizovaná skutočnosť podávania žalôb navrhovateľom a niektorými sudcami. Pri hodnotení týchto výrokov je nevyhnutné vychádzať nielen z použitých výrazov a formulácií, ale z celkového dojmu s prihliadnutím na všetky okolnosti a súvislosti, za ktorých došlo k tvrdeniu. Uvedené výrazy nijak neoslabujú dosah na občanov, ktorí sledovali televízny prenos, ktorý vzbudzuje dojem, že navrhovateľ konal protiprávne a amorálne (viď analogický rozsudok Najvyššieho súdu Praha sp.zn. 34C/166/1993) aplikovateľné je aj rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR 30Cdo 4613/2007, že zverejnenie správy fakticky označujúcej a súčasne tak kritizujúcej konkrétnu osobu ako neplatiča nájomného, a to bez súčasného akcentovania okolnosti konkrétneho prípadu, je neprípustná kritika, ktorej je porušenie práva na ochranu osobnosti.

Absencia dostatočného skutkového opisu deja do takej miery, že to čitateľovi neumožňuje urobiť si vlastný úsudok, vychádzajúci z pravdivých okolností a tieto čitateľovi neznáme okolnosti môžu mať vplyv na právo chránené ustanovením § 11 a nasl. OZ, majú za následok, že v skutkovom deji opísané skutočnosti sú nepravdivé.

V tvrdení odporcu je nedostatočne (nesprávne) uvedený skutkový stav v tom, že 3 osoby organizovali akciu na podávanie diskriminačných žalôb sudcami SR. Pravdivá je totiž informácia, že navrhovateľ na požiadanie kolegov z obvodu krajského súdu z obvodu Košice, pripravil právnu argumentáciu na prípadné podanie, len ak sa s týmito argumentmi kolegovia tohto obvodu súdov stotožnia. Zo samotných reakcií občanov je zrejme, že u nich to vzbudilo nielen dojem, ale presvedčenie, že navrhovateľ organizoval s ďalšími osobami v celej slovenskej justícii podávanie žalôb. Zároveň sa stotožnili, ako

to vyplýva z ich reakcií, s nesprávnym právnym názorom (hodnotiacim úsudkom) odporcu, že ide o protizákonné a amorálne konanie z nízkych pohnútok.

Podstatné pre posúdenie čo bolo kritizované, je skutočnosť, ako verejnosť vníma verbálne prejavy odporcu. Je zrejmé, že sa reagovalo na skutočnosť podávania žalôb sudcami a nie na v súdnom konaní odporcom tvrdenú vecnú neopodstatnenosť antidiskriminačnej žaloby (odporca ani nešpecifikoval, podľa ktorých ustanovení hmotného práva, týkajúcich sa satisfakcie, je žaloba vecne neopodstatnená).

Výroky odporcu teda obsahovo kritizujú správanie sa navrhovateľa a časti sudcov spočívajúce v tom, že podali na príslušný súd návrh (pôvodne na určenie, že platová úprava je diskriminačná) a následne na základe záväzného rozhodnutia pléna Ústavného súdu (ktorý jednoznačne vo výrokovej časti aj v odôvodnení konštatoval platovú diskrimináciu sudcov všeobecných súdov), sudcovia zmenili žalobu na plnenie (poskytnutie primeraného zadostučinenia za spôsobenú platovú diskrimináciu - porušenie zásady rovnosti).

Kritika odporcu spočíva jednoznačne v odsudzovaní (nesúhlase) s tým, že časť sudcov podala predmetné žaloby. Použitie pojmov, že podanie žalôb je nezákonné, amorálne, zo závidy a chamtivosti znamená dehonestáciu osoby sudcu (zároveň aj ako občana), keďže táto činnosť sudcu sa nerealizuje pri výkone súdnictva (súdenie), ale ide o základné právo každého občana štátu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Navrhovateľ teda uplatnil právo, ktoré je neodňateľné a nezrušiteľné (čl. 12 ods. 1 Ústavy), pričom zároveň Ústava zakazuje spôsobenie ujmy pre uplatnenie ktoréhokoľvek základného práva (čl. 12 ods. 4 Ústavy-PL ÚS 18/97, PL ÚS 33/95). Rešpektovanie základného práva na súdnu ochranu tvorí pritom v demokratickej spoločnosti a v právnom štáte kľúčové právne záruky ochrany Ústavou garantovaných práv (I ÚS 56/01).

Ústava priznáva ochranu pred postihom za uplatnenie základného práva alebo slobody, pričom pojem ujmy znamená synonymum pre vyjadrenie v skratke všetkého čo bude mať negatívny dopad na toho, kto uplatňuje svoje základné právo. Ústava teda vo všeobecnosti vylučuje možný dôsledok (dopad) využívania základných práv fyzických osôb na ich ďalšie práva (PL ÚS 19/97).

Medzi základné práva patrí aj prezumpcia nevinoty (čl. 50 Ústavy). Prezumpcia nevinoty sa pritom neobmedzuje len na trestné konanie, v ktorom sa má rozhodnúť o vine toho, proti komu sa konanie vedie, ale má aj širší dosah. V ostatných právnych vzťahoch (mimo trestného konania) sa prezumpcia nevinoty zaručuje v rámci zásad implikovaných v úprave v čl. 1 ods. 1 Ústavy o právnom štáte (PL ÚS 12/98). Z uvedenej prezumpcie vyplýva, že žiadny štátny orgán, vrátane jeho ústavných činiteľov, nie je oprávnený vysloviť, či rozhodovať o vine osoby ešte predtým, ako ju vyslovil príslušný orgán. K porušeniu prezumpcie nevinoty preto dôjde, ak výroky príslušnej úradnej osoby, ktoré sa týkajú osoby obvinenej, odrážajú alebo vyjadrujú názor, že je vinná. Prípustné sú výroky, ktoré vyjadrujú stav podozrenia. Postačuje tiež argumentácia nasvedčujúca tomu, že úradná osoba považuje obvineného za vinného. Skutočnosť, že namietané výroky úradnej osoby porušujú prezumpciu nevinoty, má byť posudzovaná v kontexte osobitných okolností, za akých boli tieto výroky urobené (III. ÚS 83/01). Subjektom základného práva na prezumpciu nevinoty je každý.

Z ústavnej úpravy čl. 26 ods. 4 vyplývajú explicitne dôvody obmedzenia slobody prejavu (obsahovo sa zhodujú s úpravou čl. 10 ods. 2 Dohovoru). Dôvodom obmedzenia môže byť aj ochrana práv a slobôd iných. Základné právo na česť podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy, resp. čl. 16 ods. 1 (ktoré je konkretizované v § 11 a nasl. OZ) je ďalším iným základným právom ako aj ochrana prezumpcie nevinoty. Z uvedeného vyplýva, že pri aplikácii ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti, je nemožné ich aplikovať izolovane, ale je to prípustné len výkladom, ktorý je v súlade s Ústavou. Orgány štátu sú povinné zabezpečiť efektívnu ochranu práv garantovaných Ústavou a medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Tejto povinnosti musí zodpovedať aj výklad a uplatňovanie zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (I ÚS 22/01).

Z rozsiahlej judikatúry vyplýva skutočnosť, že pri strete práva na ochranu osobnosti a slobody prejavu je kľúčovou tzv. vážiaca formula pre posúdenie proporcionality medzi týmito slobodami (II ÚS 152/08). Vážiaca formula pracuje s 3-stupňovou stupnicou hodnôt - nízka, stredná a podstatná. Intenzita zásahu do jedného základného práva sa pomeruje s mierou uspokojiteľnosti druhého práva v kolízií. Zo záväzných

judikatúry Ústavného súdu vyplýva pri strete základných práv s právom na slobodu prejavu, že sa preskúmavajú výroky perspektívou odpovedi na Kto? O kom? Čo? Kde? Kedy? Ako?.

A. Kto kritizoval- odporca ako poslanec Národnej rady (ústavný činiteľ) mimo prejavu v parlamente alebo v jeho orgánoch v priamom televíznom vysielaní použil predmetné výroky. Za týchto okolností jeho sloboda prejavu podlieha rovnakým obmedzeniam ako sloboda prejavu každej inej osoby a nevzťahuje sa naňho zvýšená ochrana (privilegované postavenie). Je osobou s právnickým vzdelaním, ktorý predtým vykonával funkciu ministra spravodlivosti a na verejnosti bol predstavovaný aj ako expert na ústavné právo politickej strany KDĽ. Vyslovil právny názor o nezákonnosti a amorálnosti konania navrhovateľa, čo znamená zároveň tvrdenia, že ako sudca nespĺňa zákonnú podmienku pre výkon funkcie (§ 5 zák.č.385/2000 Z.z.).

Právny názor je pritom špecifickým názorom (tzv. hodnotiaci úsudok). Primeranosť takéhoto názoru, ktorý vysloví ústavný činiteľ ako práva znalá osoba je nutné testovať s prihliadnutím k vtedajšiemu funkčnému postaveniu odporcu. Omyly v právnom hodnotení ústavného činiteľa sú veľmi ťažko tolerovateľné, keďže občan prirodzene od ústavných činiteľov očakáva pravdivé informácie ako aj fakt, že ústavní činitelia budú zachovávať jednoznačný rešpekt k jednotlivým osobám - členom občianskej spoločnosti (I ÚS 453/03 Ústavného súdu ČR).

B. O kom - Kritizovaný bol sudca, ktorý je judikatúrou klasifikovaný ako osoba s prvkami verejnej postavy, ktorý stojí kdesi uprostred kontinua pri kritike smerom k politikom. Ide o verejne činnú osobu, ktorá vykonáva zmiešané činnosti (súkromné aj verejné) a že verejná časť činnosti podlieha obmedzeniam v záujme práv iných. Súkromná činnosť nepodlieha ale obmedzeniam ako verejná činnosť.

C. Čo - Objektom kritiky je nepravdivá informácia o tom, že navrhovateľ spoločne s bývalými ministrami spravodlivosti v rámci celej justície organizoval podanie žalôb. Zároveň sa kritizuje podanie diskriminačnej žaloby, čo je realizáciou základného práva každého občana podať na príslušný súd návrh pri riešení sporu o právo proti komukoľvek a za realizáciu, ktorého nie je ústavne prípustné spôsobiť akúkoľvek ujmu. Nekritizuje sa výkon súdництва sudcom ani jeho správanie sa na verejnosti ako ústavného činiteľa.

D. Kde - Výroky zazneli v televíznom prenose a v jeho repríze (viackrát) na celom území Slovenskej republiky, čo zabezpečuje (reálne umožnilo) hromadnú distribúciu informácií odporcu a jeho sledovanie veľkým počtom občanov na celom území štátu. Takáto publicita sa musí teda posudzovať prísnejšie (R 45/2000).

E. Kedy - Ku kritike došlo v čase, keď už existovali viaceré záväzné rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj Ústavného súdu SR, že právo na prístup súdu (právo na podanie žaloby na súde) zaručuje každému prístup aj k súdnej ochrane alebo inému orgánu právnej ochrany (napr. II ÚS 143/02, II ÚS 14/2001, IV. ÚS 1/02, I ÚS 30/97). Zo záväznej judikatúry EŠLP, pri výklade čl. 6 ods.1 Dohovoru o práve na spravodlivý súdny proces konštantne vyplýva, že podstata tohto článku (hlavný účel) je zabezpečenie ochrany ľudských práv, a preto právo na súd (t.j. na prístup súdu - podanie žaloby) je základom ochrany všetkých ľudských práv. Každému sa teda zaručuje právo, aby o každom spore o občianskych právach alebo záväzkoch rozhodol súd.

Zároveň bol publikovaný záväzný nález pléna Ústavného súdu (PL ÚS 17/08 z 20.5.2009 publikovaný v Zbierke zákonov dňa 17.7.2009, Zb. 290/2009-č.210), ktorý *expressis verbis* vyslovil platovú diskrimináciu sudcov všeobecných súdov oproti sudcom špeciálneho súdu, na základe ktorého boli zmenené určovacie žaloby na žaloby na plnenie. Rozhodnutie Ústavného súdu publikované v Zbierke zákonov má pritom účinky zákona a je dňom publikovania záväzný pre každého. V tomto období bol publikovaný aj záväzný nález Ústavného súdu, že prezumpcia neviný sa neobmedzuje len na trestné konanie, ale má širší dosah (PL ÚS 12/98).

Implikovaním čl. 1 ods.1 Ústavy, do zásady prezumpcie neviný na ostatné právne vzťahy (mimo trestného konania) je zrejmé, že ústavný činiteľ nemôže vyjadriť názor bez náležitého skutkového preukázania pravdivosti a v rozpore s platným právom predtým než oprávnený orgán rozhodol o protiprávnosti (nezákonnosti) konania iného občana. Takýto výrok ústavného činiteľa za uvedenej

situácie nespĺňa kritéria rešpektovania právnej istoty a spravodlivosti ako základných princípov právneho štátu.

F. Ako - Kritika je realizovaná útočným, neslušným a urážlivým spôsobom s presnou identifikáciou priezviska kritizovaného označením pojmov (hodnotiacim úsudkom), ktorý nespĺňa kritéria objektívnej kritiky (právny názor v príkrom rozpore s platným právom). Realizácia základného práva na podanie žaloby vylučuje nezákonnosť a amorálnosť činnosti. Tvrdenie o motíve podania žalôb spočívajúcom v chamtivosti a závidi, t.j. negatívnych, morálnych vlastnosti sudcov nevyplýva vôbec z preukázaných skutočností. Nemohlo ísť ani o nemorálnu činnosť, keďže motívom bolo domôcť sa náhrady ujmy v platovej oblasti sudcov, ktorá (podľa konštantnej judikatúry) tvorí jednu z tzv. osobných zákonných záruk nezávislosti sudcu a súdnictva (PL ÚS 52/99). Motív na podanie žaloby spočívajúci v ochrane porušenej záruky nezávislosti sudcu nie je prípustné považovať za amorálne konanie. Strpením porušovania zákonnej záruky nezávislosti súdnictva sa totiž vytvára situácia neprípustná v právnom štáte (nerovnosť štátnej moci), keďže nerešpektuje delbu moci medzi rovnocenné moci - zákonodarnú, výkonnú a nezávislú súdnu moc. Výroky sú teda dehonestujúce vo vzťahu k navrhovateľovi ako aj k ostatným sudcom, ktorí podali žaloby. Súčasne s oznámením nepravdivéj okolnosti o organizovaní celoslovenskej akcie navrhovateľom spoločne s ďalšími osobami došlo následne k reakciám občanov, ktorí sa domáhali aj zániku jeho ústavnej funkcie iného spôsobu potrestania, pričom používali na verejnosti nepublikovateľné osobné invektívy.

Všetkými výrokmi odporcu, ktoré sú predmetom sporu, došlo k zásahu do ochrany osobnosti navrhovateľa. Súd vzhľadom na konštatované okolnosti, ktoré sú uvedené pri odpovediach na otázky Kto, O kom, Čo, Kde, Kedy a Ako posudzoval proporcionalitu medzi slobodou prejavu a ochranou osobnosti. Podľa záväzného názoru ústavného súdu (obdobne ako mnohé európske ústavné sudy) skúmal súd primeranosť zásahu na základe trojstupňového testu proporcionality. Prvým krokom (A) je test dôležitého cieľa, druhým (B) je test nevyhnutnosti a tretím (C) je test proporcionality v užšom slova zmysle, ktorý zahŕňa text maxima z obidvoch základných práv (C-1) a jednak tzv. Alexyho vážiacu formulu (C-2). Pri strete práva na ochranu osobnosti a slobody prejavu sú odpovede A, B, C1 v zásade automatické, a preto je kľúčovou vážiaca formula. Ochrana základného práva na ochranu osobnej cti je legitímnym cieľom, takže zásah je vhodný (A), zásah je aj nevyhnutný (B), lebo si žalobca osobnosť chráni adekvátnym prostriedkom, t.j. žalobou (C-1). Vážiaca formula pracuje s trojstupňovou stupnicou hodnôt - „nízka“, „stredná“ a „podstatná“. Intenzita zásahu do jedného základného práva sa pomeruje s mierou uspokojiteľnosti druhého práva v kolízií, pričom intenzita zásahu a miera uspokojenia nadobúdajú jednu z uvedených hodnôt (nízka, stredná, podstatná).

Intenzita zásahu do práva žalobcu na ochranu osobnosti je podstatná, aj keď je osobou verejného záujmu, keďže neprípustné bolo označené za nezákonné a amorálne konanie navrhovateľa, ktoré spočíva v realizácii práva každého občana na prístup súdu (podanie žaloby), ktoré garantuje každému občanovi ústava (zakazuje spôsobenie ujmy za jeho realizáciu) a nadriadený Dohovor, ako základ ochrany všetkých ľudských práv (prvý a nevyhnutný predpoklad realizácie práva), ktorý znamená povinnosť štátu umožniť každému, koho práva sú ukrátené, aby ich mohol uplatniť na súde. Súčasne občianska verejnosť vníma navrhovateľa, ktorý je sudcom, ako osobu porušujúcu zákon, konajúcu amorálne z neakceptovateľných motívov, v dôsledku čoho nespĺňa ani zákonné kritéria na výkon funkcie sudcu (ústavného činiteľa), na základe čoho sa domáhali zániku tejto funkcie, ako aj fyzických trestov.

Uspokojiteľnosť práva na slobodu prejavu odporcu je nízka, vzhľadom na okolnosti uvedené v odpovediach na otázky, Kto, O kom, Čo, Kde, Kedy a Ako. Odporca ako ústavný činiteľ a práva znalá osoba (predstavovaný verejnosti aj ako expert na ústavné právo) v rozpore s ústavnou úpravou a Dohovorom o garantovaní realizácie základného práva každého občana na prístup súdu, oznámil právny názor (t.j. špecificky hodnotiaci úsudok), že podávanie tzv. antidiskriminačných žalôb je nezákonné a amorálne konanie, motivované chamtivosťou a závidosťou, čo je súčasne tvrdením, že sudca nespĺňa zákonné kritériá na výkon funkcie sudcu. Odporca si musel byť vedomý úplnej protiústavnosti tohto právneho názoru. Oznámil to verejnosti totiž v čase, keď už bolo publikované aj záväzné rozhodnutie pléna ústavného súdu o tzv. platovej diskriminácii sudcov všeobecných súdov pre porušenie zásady rovnosti, z čoho vyplýva (podľa právneho poriadku) nárok na satisfakciu (peňažnú, resp. nepeňažnú) a súčasne nerešpektoval ani ústavnú zásadu prezumpcie neviny (neprípustnosť vyslovenia viny) vyslovením nezákonnosti konania navrhovateľa, hoci za toto konanie proti navrhovateľovi ani nezačalo disciplinárne alebo trestné stíhanie. Vedomým oznámením nepravdivéj informácie o spoločnom

organizovaní podávania predmetných žalôb navrhovateľa s dvoma ministrami v štáte zároveň (vzhľadom na reakciu časti verejnosti) prispel aj k znižovaniu dôveryhodnosti súdnictva, čo je tiež prekročením limitu slobody prejavu podľa čl. 10 ods.2 Dohovoru. Keďže realizoval slobodu prejavu v televíznom prenose ako ústavný činiteľ a práva znalá osoba nepožíva zvýšenú mieru ochrany aká sa poskytuje žurnalistom (v porovnaní s inými subjektmi slobody prejavu).

Nepravdivá informácia a neprípustný hodnotiaci úsudok (právny názor ústavného činiteľa) odporcu obsahove je nerešpektovaním (porušením) čl. 8, 10 Dohovoru, čl. 16 ods.1, 19 ods.1, 26 ods.4 Ústavy, ako aj zásady prezumpcie neviny v zmysle čl. 50, čl. 1 ods.1 Ústavy.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti v rámci vážiacej formuly súd dospel k záveru, že intenzita zásahu do práv navrhovateľa na ochranu osobnosti, na prezumpciu neviny v iných právnych vzťahoch než v trestnom konaní, na prístup k súdu, ktorý mal za následok spôsobenie Ústavou neprípustnej ujmy v zmysle čl. 12 ods.4 Ústavy na jeho občianskej cti (preukázané reakciou občanov) je podstatná.

Neakceptovateľné uvedenie nepravdivého údaju odporcom o spoluorganizovaní podávania žalôb navrhovateľom označením o nezákonnostiach a nemorálnosti konania podaním žaloby na súde, nepreukázaním motívu spočívajúceho v chamtivosti a závidi navrhovateľov v diskriminačných žalobách preukazuje, že miera uspokojiteľnosti jeho práva na slobodu prejavu môže byť len nízka.

Vyplyva to aj z toho, že ide o kritiku sudcu nie za výkon súdnictva alebo za správanie sa na verejnosti v rozpore s etikou sudcu, ale za realizáciu základného práva na prístup k súdu a väčšiu ochranu nezávislosti súdnictva. (Národná rada SR, vlády a prezidenta -PL ÚS 10/05). Vykonal hodnotový úsudok (právny názor v rozpore s rozsiahlou záväznou judikatúrou) ako osoba práva znalá a zároveň ako ústavný činiteľ, od ktorého občania oprávnené očakávajú správne informácie a nie skresľujúce údaje, ktorými sa presadzujú záujmy politickej strany alebo hnutia, čo napomáha popretiu demokracie a nástupu totality (PL ÚS 15/98).

Preto súd dospel k záveru, že je nutné dať prednosť základnému právu navrhovateľa na ochranu jeho občianskej cti, lebo podstatný zásah do základného práva navrhovateľa na ochranu osobnosti prevažuje nad nízkou uspokojiteľnosťou práva odporcu.

Zákonná úprava ochrany občianskej cti je uvedená v § 11-13 OZ. Z ústavnej úpravy vyplýva, že fyzická osoba má právo na ochranu občianskej cti a ľudskej dôstojnosti. Základné právo na ochranu cti, ktoré upravuje aj Ústava v čl. 19 ods.1, sa uplatňuje vo viacerých oblastiach, ide najmä o súkromnú, spoločenskú a profesionálnu oblasť. Zákon chráni česť fyzickej osoby najmä proti rozširovaniu nepravdivých tvrdení (najmä tvrdeniami, ktoré znižujú mravný profil fyzickej osoby, jej vlastnosti, zmýšľanie, správanie), a to bez rozdielu akými prostriedkami k nemu dôjde (slovom, obrazom a akýmkoľvek iným konaním difamačnej povahy). Osobitnú oblasť predstavujú nepravdivé skutkové tvrdenia či hodnotiace úsudky a hodnotiace stanoviska. K porušeniu práva na česť môže dôjsť nielen nepravdivými skutkovými tvrdeniami difamačného (hanlivého) charakteru, ale tiež publikovaním neprípustných hodnotiacich úsudkov o konkrétnej osobe. Hodnotiaci úsudok vyjadruje subjektívny názor autora, ktorý zaujíma k danej skutočnosti určitý postoj tak, že ju hodnotí z hľadiska správnosti a prijateľnosti. Avšak aj v takomto prípade je potrebné skúmať, či sa tento názor zakladá na pravdivosti, či je primeraná forma jeho prezentácie, či primárnym cieľom nie je hanobenie a zneuctenie danej osoby. Pre hanlivú povahu určitého tvrdenia sa nevyžaduje, aby bolo všeobecne chápané ako hanlivé. Stačí, ak tvrdenie môže mať taký účinok len u určitej skupiny ľudí. Je potrebné vychádzať nielen z použitých výrazov a formulácií, ale podľa celkového dojmu s prihliadnutím na všetky súvislosti a okolnosti, za ktorých došlo k tvrdeniu. Ak sú v kritike charakterizujúcej určité javy a osoby použité výrazy, ktorých miera expresivity je v značnom nepomere k cieľu kritiky, resp. ak je obsah kritiky celkom neadekvátny k posudzovanému konaniu kritizovaného, pričom z nej vyplýva úmysel znevažiť či uraziť kritizovanú osobu (intenzívny exces) ide o neprimeranú kritiku, ktorá je spôsobilá zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti. Kritika musí byť primeraná obsahom aj formou, teda záleží aj na označení jednotlivých javov, forme označenia konania občana, forme charakterizujúcej charakter a vlastnosti občana. Kritika nesmie sledovať cieľ prípadného odsúdenia, ohovárania, škandalizovania alebo urážky určitej fyzickej osoby. Na tejto skutočnosti nemôže zmeniť ani to, že dotknutou fyzickou osobou je tzv. osoba verejného záujmu (II ÚS 44/00 Ústavného súdu SR). Neoprávneným zásahom je aj ústne alebo písomne vykonaný zásah

v rozširovaní nepravdivých správ, ako aj v nepravdivom obvinení z nečestného konania (uznesenie Najvyššieho súdu ČR 28Cdo 2099/2002, Zb. III. strana 173).

Preukázanie tvrdených skutočností samotným kritikom (dôkazné bremeno na strane kritika) platí ako Európsky ústavný štandard (I ÚS 453/03 Ústavný súd ČR). Neoprávneným zásahom do chránenej občianskej cti podľa judikatúry je aj nepravdivé tvrdenie o inom občianovi, že kradol. Bez významu je skutočnosť, či pôvodca záznamu bol vedomý nepravdivosti svojho tvrdenia alebo či išlo iba o nedbanlivostné preberanie poznatkov a ich rozširovanie (Zb. III str. 172).

Pri hodnotiacom úsudku platí pre jeho subjektívny charakter, že vylučuje dôkaz pravdy, ale súčasne sa vyžaduje splnenie zásadnej podmienky, t.j., že vychádza z dostatočného faktického základu.

Pri zverejnení informácie difamačného charakteru nemožno správanie toho kto takéto informácie šíri považovať za legitímne v prípade, že tento nepreukáže, že mal rozumné dôvody spoliehať sa na pravdivosť difamačnej informácie, ktorú šíril a ďalej ak preukáže, že podnikol dostupné kroky k tomu, aby si overil pravdivosť informácie, a to v miere a intenzite, ktorým mu bolo overenie prístupné a konečne pokiaľ sám nemal dôvod neveriť, že informácia je nepravdivá. Zverejnenie tejto informácie nemožno považovať za rozumné, ak si šíriteľ informácie neoverí pravdivosť informácie u osoby, ktorej sa informácia týka a nezverejní jej stanovisko, s výnimkou nemožnosti takéhoto postupu alebo tam kde to nebolo nutné. Legitimitu zverejnenej informácie nemožno vyvodiť zo skutočnosti, že motívom bolo poškodiť osobu informáciou, ktorej sám šíriteľ neveril, pokiaľ ju poskytol bezohľadne bez toho, aby sa staral či je pravdivá alebo nie (IV. ÚS 302/2010).

Odporca neunesol dôkazné bremeno o tvrdení vyplývajúce z jeho výroku (ako to vnímala občianska verejnosť), že naozaj ide o organizovanú akciu navrhovateľa spoločne s O. T. X.. Organizovanie akcie (rozumej tým podávanie antidiskriminačných žalôb) spoločne týmito osobami sa nikdy neuskutočnilo. Táto informácia je teda v celom rozsahu nepravdivá (je pravdu skresľujúca). Je zároveň právne bezvýznamné stanovisko odporcu uvedené v tomto konaní, že tým myslel na to, že žaloby boli neúspešné. Podstatné totiž je, aký dojem táto informácia vyvolala u občianskej verejnosti vzhľadom na celý kontext poskytovanej informácie.

Súd považuje za účelové (zavádzajúce) tvrdenie odporcu, že ak použil informáciu (pojem) o nezákonnosti konania, vychádzal z toho, že diskriminačná žaloba bola na Okresnom súde Bratislava zamietnutá. V konaní totiž sám predložil súdu listinné dôkazy, že súdy niektorým žalobám nevyhoveli, niektorým vyhovel (v tom čase dvom žalobám) a v niektorých ešte nebolo rozhodované.

Pri posudzovaní, či hodnotiaci úsudok odporcu vychádza z dostatočného faktického základu, t.j., že ide o nezákonné, amorálne konanie, zo závidy a chamtivosti navrhovateľa, nevychádza z dostatočného faktického základu. Odporca si neoveril pravdivosť tejto informácie a čo je podstatné, ako ústavný činiteľ s právnickým vzdelaním nemal dôvod veriť tomu, že jeho úsudok (právny názor) je v súlade so základným právom každého občana na prístup k súdu, vzhľadom na rozsiahlu judikatúru (čl.6 ods.1 Dohovoru, čl. 46 ods.1 Ústavy). Jednoznačne mal odborné vedomosti, že podávanie žalôb je realizáciou základného práva každého občana, takže nemôže ísť o nezákonné konanie. Ako ústavný činiteľ v právnom štáte má povinnosť neuvádzať nepravdivé právne názory a tým navádzať verejnosť, aby posudzovala správanie iného ústavného činiteľa (sudcu) pri výkone jeho občianskych práv ako nezákonné. Takýto postup ústavného činiteľa je netolerovateľný ako to vyplýva z konštantnej judikatúry.

Všetko nasvedčuje tomu, vzhľadom na odborné znalosti odporcu, že ide o vedomé konanie odporcu, ktorého motívom bolo poškodenie kritizovanej osoby, obsahovo označením nečestného konania navrhovateľa (očierňujúca kampaň týkajúca sa realizácie práva mimo výkonu jeho verejnej funkcie). Ide teda o neakceptovateľnú kritiku, ktorá nemôže požívať ochranu slobody prejavu (Najvyšší súd ČR 30 Cdo 964/2000, R 103/67, 28 Cdo 2099/2002). Postavenie verejných činiteľov ich nevyklučuje z uplatnenia občiansko-právnej ochrany osobnosti, ak došlo pri výkone základných občianskych práv (na prístup k súdu) k neoprávnenému zásahu do základného práva na ochranu súkromia (osobnosti). Je potrebné pri ochrane osobnosti zdôrazniť, že k porušeniu tohto práva môže dôjsť aj vtedy, ak sú pravdivé tvrdenia uvedené takou formou alebo za takých okolností, že objektívne vyvolávajú dojem skresľujúci pravdu, čím pôsobia hanlivo.

Češť je integrálnou a dôležitou súčasťou človeka. Ak je jedenkrát češť pošpinená neopodstatneným obvinením vyjadreným verejne a tým skôr v médiách, môže byť povestť a češť osoby poškodená navždy. Pokiaľ takáto situácia nastane, prehráva ako osoba sama, tak aj spoločnosť. Ochranu povesti, resp. cti je preto potrebné vnímať aj ako ochranu verejného záujmu (nález ÚS ČR-I ÚS 453/03).

Z ustanovenia § 13 ods.2 Občianskeho zákonníka vyplýva oprávnenie požadovať namiesto morálneho (nepeňažného zadosťučinenia) peňažnú náhradu peňažné zadosťučinenie. Peňažné zadosťučinenie je prípustné len ak sú splnené dve kumulatívne podmienky - morálne zadosťučinenie nie je postačujúce a neoprávneným zásahom došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere (zníženie vážnosti osoby v očiach spoluobčanov). Morálne zadosťučinenie nie je postačujúce z hľadiska intenzity, trvania a z rozsahu nepravdivých následkov vzniknutých navrhovateľovi vzhľadom na postavenie navrhovateľa v rodine a v spoločnosti. Peňažné zadosťučinenie sa preto priznáva, ak vzniknutú ujmu nie je možné zmierniť prostredníctvom žiadnej formy morálneho zadosťučinenia. Priznáva sa teda zadosťučinenie len ak zásah do práva má takú intenzitu, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť alebo jej vážnosť v spoločnosti (znižuje jeho češť u iných ľudí, ohrozuje vážnosť jeho postavenia a uplatnenia v spoločnosti), t.j. ak ju pociťuje a prežíva ako závažnú vzhľadom na povahu intenzity, opakovanie, trvanie a širší okruh pôsobenia nepriaznivého následku. Pri vyjadrení tejto miery treba vychádzať z následnej reakcie, ktorú vyvolal zásah v rodinnom, pracovnom, či inom prostredí fyzickej osoby (rozsudky Najvyššieho súdu ČR 39 Cdo 2005/2003, rozsudok Najvyššieho súdu SR 4 Cdo 15/2003). Ak došlo k neoprávnenému zásahu televíznym vysielaním treba vždy vychádzať z toho, že mal rozsiahlu publicitu. Takýto zásah spočívajúci v tvrdení, avšak právoplatným rozsudkom súdu nepreukázanej trestnej činnosti, v podstate zakladá nárok oprávnenej osoby domáhať sa náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (R 45/2000).

Ak v prípade, že na veľký časový odstup sa miera nepeňažný spôsob satisfakcie účinkom, vzniknutú nerovnováhu je potrebné kompenzovať finančným zadosťučinením. Platí to aj v prípade, že ak morálne zadosťučinenie v dobe rozhodovania súdu je natoľko oslabené, že stráca svoju funkciu, má sa zvažovať priznanie finančného zadosťučinenia (ÚS ČR III. ÚS 281/2003, IV. ÚS 581/1999).

Označením konania navrhovateľa, ktoré je realizáciou základného ľudského práva za nezákonné, amorálne, na základe čoho ako ústavný činiteľ nespĺňa zákonné kritéria na výkon funkcie, je neakceptovateľným zásahom, na základe vecne neopodstatnenej kritiky odporcom, čo jednoznačne vyplýva z rozsiahlej reakcie občanov, ktorí odsúdili konanie navrhovateľa. Odsúdenie konania navrhovateľa pritom nevyplyva len z výrokov, kde bol občanmi výslovne osobne uvedený, ale aj z tých, ktoré sa týkali všetkých sudcov, t.j. aj navrhovateľa, ktorí podali predmetné antidiskriminačné žaloby. V časti občianskej spoločnosti je navrhovateľ považovaný za osobu, ktorá nemá vykonávať funkciu sudcu alebo má byť inak potrestaná za predmetné konanie. V súčasnosti pritom nie je možné tento negatívny postoj odstrániť morálnou satisfakciou. Občania teda dehonestujúco posúdili a hodnotili uvedené aktivity navrhovateľa. Prichádza preto do úvahy len priznanie majetkovej satisfakcie (navrhovateľ to osobne pociťuje ako krivdu a nespravodlivosť).

Odporca žiadal vykonať dôkaz dopytom na Ministerstvo spravodlivosti SR, že koľko tzv. antidiskriminačných žalôb sudcov bolo k dnešnému dňu (dňu pojednávania, t.j. 23.9.2015) doručených, ďalej menný zoznam všetkých týchto sudcov, aký je súčasný stav týchto žalôb, teda, koľko konaní bolo právoplatne zastavených, koľko konaní bolo právoplatne meritórne rozhodnutých a ako, koľko konaní bolo doteraz neprávoplatne neukončených a koľko bolo rozhodnutých na prvom stupni a ako.

V zmysle § 120 O.s.p. súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Z uvedeného vyplýva, že pri určení predmetu dokazovania súd vychádza zo žalobcových tvrdení a z jeho žalobnej žiadosti (petitu). Následne to musí porovnať s hypotézou právnej normy (abstraktnou skutkovou podstatou), ktorá sa vzťahuje na predložený skutkový stav. Dokazujú sa skutočnosti, ktoré sú rozhodujúce pre rozhodnutie (sú relevantné) a sú medzi účastníkmi sporné. Súd nemusí vykonať všetky účastníkmi navrhnuté dôkazy. Výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať, je výlučne na súde. Súd nemusí navrhnutý dôkaz vykonať. Spravidla pôjde o dôkazy, ktoré sa týkajú skutočnosti nerozhodných a právne bezvýznamných a tiež takých, ktoré účastníci navrhli s úmyslom predĺžiť súdne konanie. Nevykonanie dôkazov navrhnutých účastníkmi nie je postupom, ktorým sa odňala účastníkovi možnosť konať pred súdom (R 37/93, R 6/2000). Do obsahu základného práva na vyjadrenie sa ku všetkým vykonaným dôkazom, ktoré účastník konania pred všeobecným súdom navrhol, nepatrí povinnosť súdu vykonať

všetky navrhnuté dôkazy, pretože princíp voľného hodnotenia dôkazov v konaní pred súdmi, v spojení so zásadou spravodlivého rozhodnutia veci sudcovi a súdu umožňuje vykonať len tie dôkazy, ktoré podľa jeho uváženia k takému rozhodnutiu vedú (I ÚS 64/97). Z obsahu základného práva podľa čl.48 ods.2 Ústavy SR nevyplýva pre všeobecný súd ústavná povinnosť vykonať dôkazy, ktoré označil účastník konania (I ÚS 75/96). Súd nemá všeobecnú povinnosť vykonať všetky dôkazy, ktoré sú stranami navrhované (ZSP 5/2007). Súd nemusí z navrhovaných dôkazov vykonať tie dôkazy, ktorými majú byť preukazované skutočnosti, ktoré sú pre posúdenie nároku uplatňovaného v konaní nerozhodné a právne nevýznamné (Zborník IV.- str. 1804-1805, rok 1986).

Súd nevykonával vyššie navrhnutý dôkaz odporcom, pretože ho považuje za právne irelevantný. Súd sa stotožnil s názorom navrhovateľa, že navrhnutý dôkaz sa netýka predmetu konania, týka sa okolností, ktoré predchádzali tomu, čo je predmetom sporu, teda výrokom, ktoré v televíznych prenosoch používal odporca. Podľa názoru súdu, u odporcu ide o účel predlžovať súdne konanie, čo nie je v súlade ani s čl. 48 ods.2 Ústavy. Pri vykonaní dokazovania je povinný totiž súd vychádzať zo žalobcových tvrdení a z jeho žalobnej žiadosti (petitu), takže musí následne porovnať to s hypotézou právnej normy, ktorá sa vzťahuje na predložený skutkový stav (napr. I. ÚS 75/96, R 6/2000, ZSP 5/2007).

Čo sa týka odporcovej námietky premlčania náhrady majetkovej satisfakcie, za výrok o nepravdivosti tvrdenia o organizovaní akcie, ktorý bol uplatnený v priebehu konania po uplynutí premlčacej lehoty, súd uvádza, že nemala vplyv na výšku priznanej satisfakcie. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy nie je totiž možné určiť sčítaním čiastkových náhrad za dlhšie dokazovaním zistené prípady negatívnych dopadov zásahu do jednotlivých stránok osobnosti fyzickej osoby, ale len spôsobom uvedeným v § 13 ods.3 (jednotnou výškou náhrady-Najvyšší súd SR 4 Cdo 69/1999).

Podľa § 30 ods. 1, 2 zák.č.385/2000 Z.z. o sudcoch a príslušných v platnom znení, v občianskom živote pri výkone funkcie sudcu, aj po jeho skončení sa sudca musí zdržať všetkého čo by mohlo narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu alebo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. V záujme záruky nezávislosti a nestrannosti výkonu sudcovskej funkcie je sudca povinný najmä presadzovať a obhajovať nezávislosť súdnictva a jeho dobrú povesť, dbať svojím správaním na to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne spochybnovaná.

Z citovaných ustanovení je zrejmé, že povolanie sudcu si vyžaduje vysoký morálny kredit nielen pri výkone svojej funkcie a v priamej súvislosti s ňou, ale vyžaduje určité obmedzenia aj v občianskom živote, ktoré sa prejavujú v jeho správaní sa navonok smerom ku spoločnosti ako takej, kde sa od sudcu vyžaduje, aby sa zdržal akéhokoľvek konania, ktoré by mohlo narušiť dôstojnosť jeho funkcie, prípadne až ohroziť dôveru verejnosti z nezávislé a nestranné rozhodovanie súdov.

Je zrejmé, že výroky odporcu v súvislosti s antidiskriminačnými žalobami sudcov o tom, že žaloby sú nezákonné a nemorálne a boli podané závistlivosťmi a chamtivými sudcami, v médiách narušili v očiach verejnosti dôstojnosť funkcie sudcu a nepochybne ohrozili aj dôveru v nezávislé rozhodovanie súdov. Konanie odporcu spĺňa aj kritéria deštruktívneho a neopodstatneného útoku na súdnictvo, čo si vyžaduje zabezpečiť ochranu dôvery verejnosti v súdnictvo, keďže sa preukazuje prekročenie limitu slobody prejavu v zmysle čl. 10 ods.2 Dohovoru. Takéto zverejnenie informácií aj o konkrétnej osobe, ktoré sa neskôr ukážu ako neoprávnené, avšak nedôjde samovoľne k náprave tohto stavu, negatívne zasahuje aj do spoločenského, resp. rodinného a súkromného života takejto osoby a nepochybne vyvoláva u bežného občana bez potreby dôkladného dokazovania dojem o neodbornosti správania sa sudcu.

Závažnosť vzniknutej ujmy vzhľadom na všetky uvádzané okolnosti odôvodňujú podľa názoru súdu priznanie satisfakcie v rozsahu uplatnenej sumy 10 000,00 eur. Pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy súd prihliadal na spôsob, intenzitu a rozsah neoprávneného zásahu do osobnosti navrhovateľa (konanie odporcu považoval za spôsobilé v značnej miere znížiť vážnosť, profesionálnu česť a dôstojnosť navrhovateľa z hľadiska jeho vzťahov k spoluobčanom a jeho postavenia a uplatnenia v spoločnosti), pričom priznanú sumu materiálnej satisfakcie považoval za primeranú peňažnú sankciu pre porušovateľa osobnostných práv a súčasne primerané zadost'učinenie v peniazoch pre navrhovateľa.

Zároveň vzhľadom na úpravu § 13 ods. 1 OZ (použitý pojem najmä) je prípustné v konaní sa domáhať popri nároku na peňažné zadost'učinenie aj určovacieho výroku, že došlo predmetnými výrokmi odporcu

k zásahu do občianskej cti navrhovateľa. Tento nárok na určenie sa nepremičuje - ide o osobnostné právo (§ 106 ods.2 OZ).

Z vyššie uvedených dôvodov súd rozhodol tak ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov konania vo výške 366,00 eur, z titulu zaplateného súdneho poplatku za podaný návrh.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie možno odôvodniť len tým, že: a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.